

АЗƏРБАЙЧАН МƏКТƏБИ

АЗƏРБАЙЧАН ССР
МААРИФ НАЗИРЛИЙИНИН ОРГАНЫ
(АЙДА БИР ДƏФƏ ЧЫХЫР)

№ 2 (101)

феврал

1956

Совет Иттифагы Коммунист партиясынын XX гурултайы

**Сов.ИКП Мəркəзи Комитəсинин һесабат
мə'рузəси үзрə Совет Иттифагы Коммунист
партиясы XX гурултайынын**

Г Ə Т Н А М Ə С И

(1956-чы ил февралын 24-дə екдилликлə гəбул эдилмишдир)

Совет Иттифагы Коммунист партиясынын XX гурултайы, Совет Иттифагы Коммунист партиясы Мəркəзи Комитəсинин иши һаггында Сов.ИКП МК-нын Биринчи Катиби Н. С. Хрушшов йолдашын һесабат мə'рузəсини динлəйиб мұзакирə эдэрək гəрарə алып:

Сов.ИКП Мəркəзи Комитəсинин саяси хəтти вə əмəли фəалийəти бұ-түнлүклə вə тамамилə бəйəнилсин;

Мəркəзи Комитəнин өз һесабат мə'рузəсиндə ирəли сүрдүйү тəклиф-ләр вə чыхардығы нəтичələr бəйəнилсин.

Гурултай мəмнунийəтлə гейд эдир ки, партиянын Мəркəзи Комитəсинин, Совет Һөкүмəтинин Ленин саясəти вə совет халгынын гəһрəман əмəйи нəтичəсиндə бұтүн сосялист өлкəлəri илə сых əмəкдашлыг эдилэрək өлкə-миздə коммунизм гурмаг уғрунда вə бұтүн дүняда сүлһ уғрунда мұбаризə-дə бəйүк мұвəффəгийəтләр элдə эдилмишдир.

Гурултай, һесабат дөврүндə Сов.ИКП МК тərəфиндән сəнəе вə кəнд тəсəррүфаты саһəсиндə дүжүн олараг вə вахтында көрүлмүш тəдбирлəri гызғын бəйəнир. Бу тəдбирлөр Вəтəнимизин гүдрəтини даһа да артырма-ғы, сосялист игтисадийəтынын ени чошғун йүксəлишини вə совет халгы-нын рифаһыны хейли йүксəлтмəйи тə'мин эдир.

Гурултай гейд эдир ки, Сов.ИКП МК-нын мұвəффəгийəтли фəалий-йəти марксизм-ленинизм нəзəрийəсинин ярадычылыгга тəтбиг эдилмəsi-нə, коллектив рəһбərлик вə партия даһили демократиясы һаггында Ленин

принципларына чидди эмэл эдилмәсинә, партиямызын халгла гырылмаз алагәси һаггында Ленин көстәришләринин дөнмәдән еринә етирилмәсинә әсасланмышдыр. Бүтүн бу илләр әрзиндә партия өлмәз Ленинни бөйүк байрагыны йүксәк тутмушдур.

I.

Гурултай гейд эдир ки, һесабат дөврүндә бейнәлхалг мүнәсибәтләр һаһәсиндә кәркинлик мүйәни дәрәчәдә зәифләмиш вә сүлһү мөһкәмләндирмәк үчүн бейнәлхалг сясәт мейданында реал перспективләр әмәлә кәлмишдир. Совет Иттифагы сүлһү вә тәһлүкәсизлиий мөһкәмләтмәк мәгсәдилә Чин Халг Республикасы вә башга халг демократиясы өлкәләри илә бирликдә харичи сясәт һаһәсиндә там вахтында бир сыра чох мүнһүм тәдбирләр көрмүшдүр. Бу тәдбирләри бүтүн сүлһсөвәр гүввәләр фәәл мұдафиә этмишләр.

Һадисәләрин бүтүн кедиши айдын көстәрир ки, бейнәлхалг һәятын инкишафында сосялизмдин мөвгеләрини мөһкәмләндирән әсаслы дәйишикликләр әмәлә кәлмишдир. Зәманәмизин башлыча чәһәти бундан ибарәтдир ки, сосялизм тәк бир өлкә чәрчивәсиндән чыхыб дүня системинә чеврилмишдир. Һәм дә капитализм ачиз галыб бу үмүмдүня-тарихи просәәмане ола билмәмишдир. Совет Иттифагында, һәбелә Чин Халг Республикасында, Польша Халг Республикасында, Чехословакия Республикасында, Мачарыстан Халг Республикасында, Румыния Халг Республикасында, Болгарыстан Халг Республикасында, Албания Халг Республикасында, Алмания Демократик Республикасында, Корея Халг Демократик Республикасында, Монголустан Халг Республикасында, В'етнам Демократик Республикасында чошгун итгисади вә мәдәни йүксәлиш давам эдир, зәһмәткешләрин рифаһы йүксәлир, халгларын мә'нәви-сияси бирлиий мөһкәмләнир, онлар коммунист вә фәһлә партиялары әтрафында, халг тәрәфиндән азад сурәтдә сечилимиш һөкүмәтләр әтрафында даһа сых бирләширләр. Югославияда да сосялизм гуручулуғунда әлдә эдилән чидди һанлийәтләр вардыр. Сосялизм йолу илә кедән өлкәләрдә итгисади йт сағлам бир бинөвәр үзәриндә, бәрәбәр һүгуга әсасланан әмәкдашлығын вә бир-биринә гардашчасына ярдымын кетдикчә даһа артыг гүввәтләнмәси шәраитиндә йүксәлир.

Зонасы хейли даралмыш олан капитализм дүнясынын вәзийәти дәрин зиддийәтләрин даһа да артмасы илә характеризә эдилир. Мұһарибәдән сонракы он ил әрзиндә капиталист өлкәләриндә итгисади йтәри һәрби-ләшдирмәк вә сүр'әтлә силаһланмаг кими амилләрин көмәйилә истәһсалатын бир гәдәр артмасы, харичдә итгисади һәсбкарлығын гүввәтләнмәси, әсас капиталын ениләшдирилмәси вә зәһмәткешләрин хейли артыг дәрәчәдә истисмар эдилмәси капитализм итгисади йтәри сабитләшдирә билмәмишдир. Әксинә, капитализм итгисади йтәри даһа артыг дәрәчәдә гейри-сабит олмушдур. Капитализм системинин үмуми бөһраны дәринләшмәкдә давам эдир. Капитализмдин эн дәрин зиддийәти—мүасир мөһсулдар гүввәләрлә капиталист истәһсал мүнәсибәтләри арасындакы зиддийәт кетдикчә даһа артыг кәскинләшир; сатыш базарлары вә тәсир даирәләри үстүндә мүбаризә апаран капиталист дөвләтләри арасындакы зиддийәтләр дәринләшир; ичтимаи зиддийәтләр артыр вә дәринләшир. Фәһлә синфинин даһа артыг истисмар эдилмәси, баһалығын артмасы, һәрби мәгсәдләр үчүн веркиләрин хейли чоһалдылмасы вә бир сыра капиталист өлкәләриндә ишсизлиийн даими шәкил алмасы зәһмәткешләрин һәят сәвийәсини ашағы салыр; фәһлә синфинин, кениш халг күтләләринин өз һәяти һүгугу вә мәнәфеи уғрунда мүбаризәси гүввәтләнир. Капитализм дурмадан ени итгисади вә ичтимаи сарсынтылара доғру кедир.

Белә бир шәраитдә бейнәлхалг һадисәләрин инкишафында бир-бирини әкси олан ики әсас истигамәт айдын бир шәкилдә мүйәйянләшмишдир.

Бир тәрәфдән, Американын иртичачы даирәләринин башчылыгы илә империалист дәвләтләр мұһарибә гуртарандан бир аз сонра «зор ишләтмәк» сясәти еритмәйә башладылар; бу сясәт һәмин дәвләтләрин ән тәчавүзкар үнсүрләринин фәһлә һәрәкатыны, демократик һәрәкаты вә милли азадлыг һәрәкатыны боғмаг, сосялизм чәбһәсини дағымтаг вә дүняда ағалыг этмәк чәһдини әкс этдирир. Бу сясәт әмәли олараг гызғын сурәтдә сүр'әтлә силаһланмаг демәкдир; ССРИ-нин вә халг демократиясы өлкәләринин сәрһәдләри боюнда Америка һәрби базалары яратмаг, һабелә сосялизм чәбһәси өлкәләринә гаршы чеврилән тәчавүзкарлыг иттифаглары дүзәлтмәк демәкдир; сосялист дәвләтләринә гаршы «союз мұһарибәнин» кенишләндирмәк вә ени ганлы мұһарибәләрә һазырлашмаг демәкдир.

Дикәр тәрәфдән, дүня сясәт мейданында мөһкәм сүлһ вә халглар тәһлүкәсизлиги уғрунда мұбаризә апаран гүввәләр кетдикчә артыр вә мөһкәмләнир; бу гүввәләр мұһарибә тәһлүкәсинә гаршы, мұхтәлиф итти-сади вә ичтимаи системләрә мансуб олан дәвләтләрин динч янашы яшамасы уғрунда фәал мұбаризә апарырлар. Һәм дә дүня һадисәләринин ке-дишинә кетдикчә даһа артыг дәрәчәдә тәсир кәстәрән бейнәлхалг сося-лизм чәбһәсинин дурмадан мөһкәмләnmәси һәлләдичи әһәмийәтә малик-дир. Һәрби иттифагларда иштирак этмәмәйи өз харичи сясәтләринин принципи ә'лан эдән бир групп сүлһсөвәр Европа вә Асия дәвләтләринин дүня сясәт мейданына чыхмалары илә әлағәдар олараг сүлһ гүввәләри хейли чоһалмышдыр. Беләиклә, кениш «сүлһ зонасы» яранмышдыр ки, Европа вә Асиянын һәм сосялист дәвләтләри, һәм дә сосялист олмаан сүлһсөвәр дәвләтләринин дахил олдуғу бу зона дүня әһалисинин ярыдан чох һиссәсини җһатә эдир.

Империализмин мүстәмләкә системинин дағылмагда олмасы мұһари-бәдән сонрақ дөврүн дүня миғасында тарихи әһәмийәти олан бир һади-сәсидир. Мүстәмләкә вә ярыммүстәмләкә халгларынын милли азадлыг мұбаризәси сон он ил әрзиндә бөйүк гәләбәләрлә нәтичәләнмишдир: бир миллиард ики йүз миллиондан артыг адам—дүня әһалисинин тәғрибән яры-сы мүстәмләкә вә ярыммүстәмләкә асылылығьындан хилас олмушдур. Мүстәмләкә системинин тамамилә ләғв эдилмәси мәсәләси күнүн мәсәлә-си кими гаршыда дурмушдур. Дүня тарихиндә бөйүк Ленинни ирәличә-дән көрдүйү ени дөвр башланмышдыр; бу элә бир дөврдүр ки, Шәрг халг-лары бүтүн дүнянын мүгәддәрәтынын һәлл эдилмәсиндә фәал иштирак эдир вә бейнәлхалг мұнасибәтләрдә ени гүдрәтли амил олурлар.

Сүлһүн горунмасы уғрунда, зәһмәткешләрин мәнәфеи уғрунда, өз өлкәләринин милли истиглалийәти уғрунда мұбаризәнин чаны олан ком-мунист партиялары мұһарибә тәһлүкәсинә гаршы чарпышан ән фәал вә ардычыл мұбариз олдуғларыны кәстәрмишләр. Әйни заманда бир чох башга ичтимаи даирәләр дә мұһарибә әлейһи мөвгеиндә дурурлар. Сүлһү мөһкәмләтмәк мәнәфеи үчүн ән мұһүм чәһәт будур ки, мұһарибә әлейһинә чыхан бүтүн гүввәләр ваһид чәбһә һалында һәрәкәт этсинләр вә сүлһү го-румаг уғрунда мұбаризәдә өз сә'йләрини зәифләтмәсинләр. Фәһлә һәрәка-ты ичәрисиндәки тәфригәни арадан галдырмағын вә коммунист партия-лары илә сосялиствәр арасында, һабелә һәгигәтдә сүлһү горумаг, импе-риалист зүлмүнә гаршы мұбаризә апармаг, өз халгларынын милли мәнә-феини, демократияны вә истиглалийәти мұдафиә этмәк истәйән башга партиялар арасында ишкүзар әлағә яратмағын бу ишдә чох бөйүк әһ-әмийәти вардыр.

Гурултай, Сов.ИКП МК вә Совет һөкүмәти тәрәфиндән еридилән сүлһсөвәр харичи сясәти бәйәнир; бу сясәт сайәсиндә бейнәлхалг кәр-жинлийи зәифләтмәк, сүлһү мөһкәмләтмәк, демократик гүввәләрин мөв-

геләрияи күчләндирмәк ишиндә бөйүк мүнәфәғәтийәтләр әлдә әдәлтиши-
дир.

Партиянын XX гурултайы динч янашы яшамаг һаггында Ленин прин-
сипинә әсәсән бүтүн өлкәләрлә мүнәсибәтләри яхшылашдырмаг, ә'тима-
ды мөһкәмләндирмәк вә әмәкдашлығы кенишләндирмәк мәсәдилә Мәркә-
зи Комитәнин вә Совет һөкүмәтинин еритдикләри хәтти тамамилә дүзкүн
һесаб эдир. Бейнәлхалг мүнәсибәтләр үчүн бир чох дәвләтләрин вә ке-
ниш ичтимаи тәбәгәләрин гәбул этдийи мә'лум беш принцип: бир-бири-
нин әрази бүтөвлүйүнә вә суверенлийинә һөрмәт әтмәк, бир-биринә һүчүм
әтмәмәк, бир-биринин дахили ишләринә гарышмамаг, дәвләтләр арасын-
дакы мүнәсибәтләри бәрәбәрлик вә гаршылыглы файда әсасында инки-
шаф әтдирмәк, динч янашы яшамаг вә иғтисади әмәкдашлык әтмәк прин-
сипләри бу чәһәтдән бөйүк рол ойная биләр. Индики шәрәнтдә бу прин-
сипләр ичтимаи гурулушлары мұхтәлиф олан дәвләтләр арасында гаршы-
лыглы мүнәсибәтләр үчүн ән яхшы формулдур вә бүтүн дүня дәвләтләри
арасында мөһкәм динч мүнәсибәтләр үчүн әсас ола биләр.

Тәркислаһ әдилмәси, атом вә гидрокен силаһларынын гадаған олун-
масы, Авропада коллектив тәһлүкәсизлийин тә'мин әдилмәси вә Асияда
коллектив тәһлүкәсизлийин тә'мин әдилмәси мәсәдилә Совет Иттифагы.
Чин Халг Республикасы вә диқәр сүлһсәвәр дәвләтләр тәрәфиндән ирәли
сүрүлән тәклифләрин дүзкүн олдугуну вә вахтында ирәли сүрүлдүйүнү
һаят тамамилә тәсдиғ әтмишидир; бу чох мұһүм мәсәләләрин һәлл әдилмә-
си мөһкәм вә узун сүрән сүлһ үчүн бинөврә ярадар вә һәлл олунмамыш
башга мұһүм проблемләрин, хүсусән Алмания мәсәләсинин һәлл әдилмә-
синә көмәк әдәр.

Дүнянын ики ән бөйүк дәвләти олан Совет Иттифагы илә Бирләшмиш
Штатлар арасында, һабелә Совет Иттифагы илә Инкилтәрә вә Франса
кими бөйүк дәвләтләр арасында мөһкәм достлуг мүнәсибәтләри яратмаг
бүтүн дүняда сүлһү мөһкәмләндирмәк үчүн чох бөйүк әһәмийәтә малик
оларды.

XX гурултай бу мәгсәдә һәлл олмаг үчүн Советләр тәрәфиндән кө-
рүлмүш тәдбирләри вахтында көрүлән дүзкүн тәдбирләр һесаб эдир вә
тамамилә бәйәнир.

Мөһкәм сүлһү вә Авропа халгларынын тәһлүкәсизлийини тә'мин әт-
мәк мәнәфен бир тәрәфдән Совет Иттифагы, диқәр тәрәфдән Гәрби Авро-
па өлкәләри арасында мүнәсибәтләрин даһа да яхшылашдырылмасыны
тәләб эдир. Совет Иттифагы да, Бөйүк Британия, Франса вә Италия ки-
ми, әләчә дә Польша, Чехословакия, Югославия, Исвеч, Финландия, Нор-
веч, Юнаныстан, Австрия вә бүтүн Авропа өлкәләри кими, үрәждән истәй-
йир ки, биринчи вә икинчи дүня мұһарибәләри заманы әразиси әсас вү-
рушма мейданы олан Авропада ени мұһарибә башланмасына йол верил-
мәсин. Алман халгы да буну үрәждән истәйир. Беләликлә ени һәрби тоғ-
гушмаларын гаршысыны алмаг уғрунда мұбаризәннин үмуми мәнәфен
Авропанын бүтүн дәвләтләринин вә халгларыны бирләшдирир.

Совет Иттифагынын Шәрг өлкәләри илә достлуг вә әмәкдашлығынын
кенишләnmәси вә мөһкәмләnmәси индики бейнәлхалг шәрәнтдә көркәмли
рол ойнамалыдыр. XX гурултай бу вәзифәнин еринә етирилмәсинә бөйүк
әһәмийәт верәрәк сон заманларда һиндистан Республикасы илә, һабелә
Бирма, Әфғаныстан вә Мисирлә яхшы достлуг әлагәси ярадылмасыны бә-
йәнир.

Әрәб өлкәләри халгларынын өз милли истиғлалийәтиңи горумаг вә
мөһкәмләтмәк сәйләринин кетдикчә гүввәтләnmәси сүлһү вә демократия-
ны мөһкәмләндирмәк ишинә уйғундур.

XX гурултай мэмнунийэтлэ гейд эдир ки, Совет Иттифагы илэ һәм-сэрһэдд олан дөвлэтләрин демэк олар һамысы илэ Совет Иттифагы ара-сында достлуг, меһрибан гоншулуг мүнәсибәтләри яранмышдыр. Шүбһә йохдур ки, ССРИ илэ Иран, Түркийә вә Пакистан арасында нормал мүнә-сибәтләр бу өлкәләрин һәяти мәнәфеинә, сүлһ вә халглар тәһлүкәсизлийи ишинин мәнәфеинә уйғун оларды.

Бейнәлхалг тичарәт вә мәдәни әләгәләрин инкишаф этдирилмәси өл-кәләр арасында әмәкдашлыг үчүн ләзым олан бинөврәни гүввәтләндир-мәк ишиндә бөйүк рол ойнамалыдыр.

XX гурултай гейд эдир ки, һазырда мүасир бейнәлхалг инкишафын әсас принципал мәсәләләри, мәсәлән, ики системин динч янашы яшамасы мәсәләси, индики дөврдә мүнәрибәләрин гаршысыны алмаг имканы мәсә-ләси вә мүхтәлиф өлкәләрин сосялизмә кечмәси формалары мәсәләси хү-сусилә бөйүк әһәмийәт газанмышдыр.

Ичтимаи гурулушлары мүхтәлиф олан дөвләтләрин динч янашы яша-масы һаггында Ленин принципи Совет Иттифагынын харичи сиясәтинин баш хәтти олмуш вә олмагдадыр.

Өз өлкәсиндә коммунизм гуручулуғуна рәһбәрлик эдән партиямыз мүнәрибә олмасынын гәти әлейһинәдир. Партия Ленинин белә мөһкәм кестәришини әсас көтүрүр ки, бу вә я дикәр өлкәдә ени ичтимаи гурулуш ярадылмасы һәр бир өлкә халгынын дахили ишидир. Гурултай мэмнуний-йәтлэ гейд эдир ки, динч янашы яшамаг принципи кетдикчә даһа чох тә-рәфдар газаныр.

Мөһкәм сүлһү горумаг вә гүввәтләндирмәк, ени мүнәрибәнин вә ени тәчәвүзкарлығын гаршысыны алмаг Совет Иттифагынын, сосялизм өлкә-ләринин вә башга сүлһсөвәр өлкәләрин, һәмчинин бүтүн өлкәләрдәки ке-ниш халг күтләләринин ән мүнһүм вәзифәсидир. Халглары ени мүнәрибә-ләр кирдабына салмаға тәчәвүзкар империализм гүввәләринә йол вермә-мәк үчүн индики бейнәлхалг шәраитдә реал имканлар яранмышдыр, һә-мин мүнәрибәләр техниканын һазыркы сәвиййәсиндә халглары сайсыз-һесабсыз фәлакәтләрә вә тәхрибата дүчар эдә биләр. Инди ер үзүндә тәк-чә капитализм системи мөвчуд дейилдир. Гүдрәтли сүлһсөвәр сосялизм чәһбәси вардыр ки, онун шәхсиндә сүлһсөвәр гүввәләр тәчәвүзкарлығын гаршысыны ала билмәк үчүн ялныз мәһнәви вәситәләрә дейил, мадди вә-ситәләрә дә маликдирләр. Бундан әлавә, йүз миллионларла әһалиси олан вә мүнәрибә әлейһинә фәал чыхыш эдән чохлу башга дөвләтләр дә вар-дыр. Гүввәтли үмумхалг сүлһ тәрәфдарлары һәрәкаты вардыр. Капита-лист өлкәләриндәки фәһлә һәрәкаты чох бөйүк гүввә олмушдур.

Бу шәраитдә, әлбәттә, Ленинин белә бир мүддәасы өз гүввәсиндә га-лыр ки, империализм мөвчуд олдуғча, мүнәрибәләрин әмәлә кәлмәсинә сәбәб олан иғтисади әсас да галачагдыр. Буна көрә дә биз сон дәрәчә са-йыг олмалыйыг. Ер үзүндә капитализм вә капиталист инһисар бирликлә-ринин мәнәфеини тәмсил эдәң иртичачы гүввәләр галдығча, онлар бундан сонра да һәрби фырылдағлара вә тәчәвүзкарлыға чан атачағлар вә чәһд эдә биләрләр ки, мүнәрибә башласынлар. Лакин гаршысыалынмаз мүнә-рибә лабүдлүйү йохдур. Инди әлә бөйүк ичтимаи вә сияси гүввәләр вар-дыр ки, бу гүввәләр империалистләрин мүнәрибәйә башламасына йол вер-мәмәк үчүн, империалистләр мүнәрибәйә башламаға чәһд этдикдә исә тәчәвүзкарлара сарсыдычы зәрбә эндирмәк вә онларын авантюрист план-ларыны пуча чыхармаг үчүн чидди вәситәләрә маликдирләр. Буна наил олмаг үчүн көрәк мүнәрибә әлейһинә чыхыш эдән бүтүн гүввәләр сайыг вә сәфәрбәр олсунлар, ваһид чәһбә һалында һәрәкәт этсинлар, сүлһү го-румаг вә мөһкәмләтмәк уғрунда өз мүбаризәләрини зәифләтмәсинләр.

Бейнэлхалг мейданда сосялизмин хейринэ бөйүк тарихи дэйишниклик-лэр эмэлэ кэлмэси илэ алагадар олараг өлкөлэрин капитализмдэн сосялизмэ кечмэси үчүн сии перспективлэр ачылмышдыр.

Совет Иттифагы Коммунист партиясы Ленинин белэ бир мүддэасыны эсас көтүрүр ки, «Бүтүн миллэтлэр кэлиб сосялизмэ чыхачаглар, бу лабүддүр, лакин һамы тамамилэ эйни шэкилдэ кэлмөйөчөкдир, һэр миллэт демократиянын бу вэ я башга формасында, пролетариат диктатурасынын бу вэ я башга нөвүндэ, ичтиһаи һаятын мүхтэлиф саһэлэринин сосялист-чэсинэ дэйишдирилмэсинин бу вэ я башга сүр'этиндэ бир спесификлик ярадачагдыр» (Әсәрлэри, 23-чү чилд, сәһ. 66).

Сосялизм йолу илэ кедэн бүтүн өлкөлэрин инкишаф тарихинин тәч-рүбәси Ленинин бу мүддэасыны тамамилэ тәсдиг этмишдир. Инди чәмий-йәтин сосялизм эсаслары үзэриндэ енидэн гурулмасы үчүн совет формасы илэ янашы олараг халг демократиясы формасы да вардыр. Бу форма он илдэн бәри һәртәрәфли имтаһандан чыхмыш вэ өзүнү тамамилэ доғрулт-мушдур. Халг демократиясы дәвләтләриндэ һэр өлкәнин шәраитинэ уй-ғун олараг чаларлыг вэ фәргләр дэ аз дейилдир. Ингилабын гәләбәсин-дән әввәл иғтисадийяты чох керидэ галан, ярымфеодал вэ ярыммүстәм-ләкә характериндэ олан Чин Халг Республикасы сосялизм гуручулуғу формаларына бир чох спесификлик кәтирир. Халг демократиясы дәвлә-тиндэ эн мүһүм команда мөвгеләрини элэ кечирмәк эсасында хүсуси сә-нае вэ тичарәтин динч йолла енидэн тәшкил әдилмәси вэ буналарын тәд-ричлэ сосялист иғтисадийятынын тәркиб һиссәсинэ чеврилмәси сиясәти еридилдр.

Тамамилэ ганунауғун бир шейдир ки, өлкөлэрин сосялизмэ кечмәси формалары кәлөчөкдэ даһа мүхтәлиф олачагдыр. Һәм дэ мәчбури дейил-дир ки, сосялизмэ кечмәк формалары һәр бир шәраитдэ вәтәндаш мүһа-рибәси илэ алагадар олсун. Ленинизм өйрәдир ки, һаким синифләр һаки-миййәти өз хошлары илэ әлдән вермирләр. Лакин сосялизмэ кечмәк уғ-рунда синфи мүбаризәнин чох вэ я аз дәрәчәдә кәскин олмасы, сосялиз-мэ кечәркән зоракылыгдан истифада әдилмәси вэ я әдилмәмәси пролета-риатдан асылы олмагдан даһа чох, зәһмәткешләр бөйүк әксәриййәти-нин ирадәсинә истисмарчыларын нә дәрәчәдә мүғавимәт кестөрмәсиндән, истисмарчылар синфинин өзүнүн зоракылыға әл атмасындан асылыдыр.

Шүбһәсиздир ки, капитализмин һалә күчлү олдуғу чох бөйүк һәрби-полис апаратыны өз элиндә сахладығы бир сыра капиталист өлкәләриндә синфи мүбаризәнин хейли кәскинләшмәси лабүддүр.

Эйни заманда бейнэлхалг мейданда сосялизмин файдасына эсаслы дэйишникликләр эмэлэ кэлмәси вэ фәһләләр, кәндлиләр, зәһмәткеш зия-лылар арасында сосялизмин чазибә гүввәсинин олдуғча артмасы нәти-чәсиндә сосялизмин гәләбәси үчүн даһа әлвәришли шәраит яраныр. Бир-сыра капиталист өлкәләриндә фәһлә синфи өз габагчы һиссәсинин баш-чылығы илэ индики шәраитдә халгын бөйүк әксәриййәтинин өз рәһбәрийи алтында бирләшдирмәк вэ эсас истәһсал васитәләринин халг элине кеч-мәсини тә'мин этмәк үчүн реал имкана маликдир. Сағ буржуа партияла-ры вэ онларын тәшкил этдий һөкүмәтләр кетдикчә даһа тез-тез ифласа уғрайырлар. Бу шәраитдә фәһлә синфи бүтүн зәһмәткеш кәндлиләри, ке-ниш зиялы даирәләрини, бүтүн вәтәнпәрвәр гүввәләри өз әтрафында бир-ләшдирәрәк вэ капиталистләрлә, мүлкәдарларла сазишә кәлмәк сиясәтин-дән әл чәкә билмәйән оппортунист үнсүрләри гәти сурәтдә дәф әдәрәк, иртичачы, халга зидд гүввәләри мәғлубиййәтә дүчар эдә биләр, парла-ментдә мөһкәм әксәриййәт газаныб ону буржуа демократиясы органындан халгын һәгиги ирадәсини ифада әдән әләтә чевирә биләр.

Гурултай гейд эдир ки, башга өлкөлөрдө сосялизмдин галабеси үчүн даһа алверишли шөрайт ялыз она көрө ярана билмишдир ки, сосялизм Совет Иттифагында галиб калмиш вэ халг демократиясы өлкөлөриндэ галиб калмэкдэди́р. Ингилаби марксизм-ленинизмдин тэнтэнэси вэ 'реформизм, оппортунизм идеологиясына гаршы апарылмыш ардычыл вэ гөти мүбаризэ бу галаба үчүн лазыми шөрт олмушдур.

Гурултай Сов.ИКП Мэркэзи Комитэсинин гаршысында харичи сиясэт саһэсиндэ ашагыдакы вэзифалэри гоюр:

Ичтимаи гурулушларындан асылы олмаяраг дөвлэтлэрин динч янашы яшамасы һагында Ленин сиясэти дөмөдөн һэята кечирилсин. Сүлһ вэ халгларын төһлүкэсизлийи иши уғрунда, дөвлэтлэр арасында э'тимад яранмасы уғрунда фэал мүбаризэ апарылсын, бейнэлхалг кәркинликдэ элдэ эдилмиш зөифләмэни мөһкэм сүлһэ чевирмэйэ сә'й көстөрилсин.

Чин Халг Республикасы вэ бүтүн халг демократиясы өлкөлэри илә гардашлыг мүнәсибэтлэри һәр васитэ илә мөһкөмлэндирилэрэк ядда сахланылсын ки, сосялизм дөвлэтлэри нэ гэдэр сых бирләшмиш вэ гүдрэтли олсалар, сүлһ иши бир о гэдэр э'тибарлы олар.

Югославия Федератив Халг Республикасынын гардаш халглары илә достлуг вэ эмэкдашлыг мөһкөмлэндирилсин.

Сүлһ мөвгеиндэ дуран Гинди́стан Республикасы, Бирма Иттифагы, Әфганыстан, Мисир, Сурия, Индонезия вэ башга дөвлэтлэрлэ достлуг вэ эмэкдашлыг алагэлэри гүввэтлэндирилсин; өзлэринин тэчавүзкарлыг иттифагларына чөлб олунмасына йол вермэйэн өлкөлэрэ көмөк эдилсин; сүлһүн сахланмасыны истэйэн бүтүн гүввэлэрэ көмөк эдилсин.

Финландия, Австрия, Исвеч вэ башга битэрэф өлкөлэрлэ достлуг мүнәсибэтлэри кенишлэндирилсин вэ мөһкөмлэндирилсин.

АБШ, Инкилтэрэ, Франса, Италия, Гәрби Алмания, Япония илә, һабелэ Иран, Түркийэ вэ Пакистан кими гоншу дөвлэтлэрлэ мүнәсибэтлэри даһа да яхшылашдырмаг үчүн фэал сиясэт еридилэрэк, гаршылыгы э'тимадын мөһкөмлөнмөсинэ, иғтисади алагэлэрин кениш инкишаф этдирилмөсинэ, мәдэниййэт вэ элм саһэсиндэ алагэ вэ эмэкдашлыгын кенишлэндирилмөсинэ сә'й эдилсин.

Совет халгы илә бүтүн өлкөлэрин зөһмәткешлэри арасында гардашлыг алагэлэри кенишлэндирилсин вэ мөһкөмлэндирилсин.

Бейнэлхалг кәркинлийин зөифләмэсини истәмэйэн даирэлэрин фырылдаглары сайыглыгла изләннилсин, сүлһ дүшмәнлэринин позучу ишлэри вахтында ифша эдилсин. Сосялизм дөвләтимизин мүдафиэ гүдрәтнин даһа артыг мөһкөмлөндирмөк үчүн лазыми төдбирләр көрүлсүн, мүдафиә-миз мүасир һәрби техника вэ элм сәвиййәсиндэ сахланылсын, Вәтәнимизин төһлүкәсизлийи тө'мин эдилсин.

II.

Сов.ИКП XX гурултайы бөйүк мәмнуниййәтлэ гейд эдир ки, Совет Иттифагынын дахили вәзиййәти даһа да мөһкөмләнмишдир. Партиянын баш хөттинин Сов.ИКП Мэркэзи Комитэси тәрәфиндэн ардычыллыга һэята кечирилмәси нәтижәсиндә һесабат дөврүндө ичтимаи истәһсалын бүтүн саһәләри хейли артмыш, халгын мәдди вәзиййәти даһа да яхшылашмыш вэ мәдәни сәвиййәси йүксәлмиш, совет чәмиййәтинин мә'нәвисяси бирлийи даһа артыг мөһкөмләнмиш, Совет дөвләтинин гүдрәти артмышдыр.

ССРИ сәнаеинин бешинчи бешилик планы вахтындан әввәл, тамамилә вэ артыгламасилә еринә етирмәси партиянын вэ халгын чох бөйүк гәләбәси олмушдур. 1955-чи илдә сәнае мәһсуллары истәһсалы 1950-чи илдәки сәвиййәнин бешилик план үзрә мүййән эдилмиш 170 фәизн әвәзинә 185 фәизини, о чүмлөдән истәһсал васитәләри истәһсалы план үзрә

мүөййән эдилмиш 180 фаизи әвәзинә 191 фаизини вә чохишләнән маллар истеһсалы план үзрә мүөййән эдилмиш 165 фаизи әвәзинә 176 фаизини тәшкил этмишдир.

Гурултай белә һесаб эдир ки, Совет Иттифагынын башлыча иғтисади вәзифәсини, йәни сосялист тәсәррүфат системини үстүнлүкләринә әсасланараг, әһалинин һәр нәфәри һесабилә мәнсул истеһсалына көрә ән чох инкишаф этмиш капиталист өлкәләринә чатмаг вә онлары өтүб кечмәк вәзифәсини динч иғтисади ярыш йолу илә тарихән чох ғыса мүддәтдә еринә етирмәк уғрунда мүбаризәни бөйүк әзмлә давам этдирмәк лазымдыр.

Коммунист партиясы белә һесаб эдир ки, ағыр сәнаеин, биринчи нөвбәдә бүтүн гара вә әлван металлуркиянын, көмүр вә нефт сәнаеини, энергетиканын, машынгайырмананын, кимйәви мәнсуллар вә тикинти материаллары истеһсалынын үстүн инкишафыны бундан сонра да сөзсүз тәмин этмәк лазымдыр. Бунунла бирликдә гурултай белә һесаб эдир ки, һазырда ичтимаи истеһсалын әлдә эдилмиш сәвиййәси ялныз истеһсал вәситәләри истеһсалыны дейил, һәмчинин халг тәрәфиндән ишләдилән маллар истеһсалыны да бөйүк сүрәтлә инкишаф этдирмәйә имкан верир.

Сәнаедә техниканын арасы кәсилмәдән тәрәгги этдирилмәси, бүтүн сәнае истеһсалынын даһа да инкишаф этдирилмәси үчүн һәлләдичи шәртдир. Әлм вә техниканын ән ени наилийәтләрини, ән габагчыл тәчрүбәни сәнаедә вә нәғлийәтдә әзмлә вә планлы сүрәтдә тәтбиг этмәк, ишләйән аваданлығы ениләшдирмәк, әмәйи вә истеһсалы даһа яхшы вә мүкаммәл тәшкил этмәк, сәнаедә ихтисаслашдырма вә кооперативләшдирмәни кениш миғясдә һәятә кечирмәк, буна әсасән истеһсалын артырылмасы вә халгын рифаһынын даһа да йүксәлдилмәси тапшырығларыны еринә етирмәк үчүн һәлләдичи шәрт олмаг әтибарилә әмәк мәнсулдарлығыны сүрәтлә артырмаға наил олмаг лазымдыр.

Өлкәнин мәнсулдар гүввәләринин даһа да инкишаф этдирилмәси ени хаммал, яначаг вә электрик энержиси мәнбәләриндән истифадә олунмасыны, биринчи нөвбәдә өлкәнин шәрг районларынын бөйүк тәбии сәрвәтләринин сәфәрбәрлийә алынмасыны тәкидлә тәләб эдир. Яхын 10—15 ил әрзиндә шәрг районларында көмүр чыхармаг вә электрик энержиси истеһсал этмәк үчүн өлкәнин чох бөйүк базасы, илдә 15—20 миллион тон чуғун истеһсал әдә биләчәк үчүнчү гүввәтли металлуркия базасы, һабелә ени машынгайырма мәркәзләри ярадылмалыдыр.

Гурултай бүтүн партия тәшкилатларына бир вәзифә олараг тапшырыр:

дөвләт план тапшырығларынын бүтүн сәнае саһәләри вә мүәссисәләри тәрәфиндән ялныз үмуми мәнсул һесабилә дейил, һәмчинин мүөййән эдилмиш бүтүн мәнсул нөвләри вә кейфийәт кәстәричиләри үзрә дә еринә етирилмәси тәмин эдилсин;

мөвчуд истеһсал күчләриндән даһа яхшы истифадә олунсун, мүәссисәләрин аһәнкдар шәкилдә, фәсиләсиз сүрәтдә вә авралчылыға йол вермәдән ишләмәси, бүтүн ай әрзиндә һәмишә бир гайдада мәнсул бурахмасы тәмин эдилсин, бунун үчүн планлашдырма вә мүәссисәләрин материалла тәһниз эдилмәси ишләри чидди сүрәтдә яхшылашдырылсын;

мәһсулун кейфийәти йүксәлдилсин, мая дәйәри кетдикчә ашағы салынсын, чох чидди гәнаәт үсулу һәятә кечирилсин вә тәсәррүфат һесабы тәтбиг эдилсин;

техники мәгсәдләр үчүн сәрф эдилән ейинти мәнсулларыны алтынчы бешиликдә бүтүнлүклә синтетик хаммалла әвәз этмәкдән өтрү истеһсалатда сүн'и хаммалдан вә әвәзәдичи материаллардан истифадә эдилмәси кенишләндирилсин.

Совет дөвләти халг тәсәррүфатына капитал гоюлушуну илдән-илә артырыр. Бу капитал гоюлушундан максимум дәрәчәдә сәмәрәли исти-

фада этмэк үтүн тикинти ишлэрини мүасир сәнае үсуллары әсасында көрмэк, бөйүк мәһалли тикнити тәшкилатлары ярадылмасы ишлэрини давам этдирмэк, лайиғә һазырланмасы ишнини яхшылашдырмаг, тикинти ишлэринин мүддәтини олдуғча азалтмаг, заводда истеһсал эдилән гурашдырма дәмир-бетон конструкциялардан вә шейләрдән кениш истифада этмэк лазымдыр.

Һесабат дәврүндә Сов.ИКП Мәркәзи Комитәси кәнд тәсәррүфаты саһәсиндә бөйүк сияси иш вә тәшкилатчылыг ишин көрмүшдүр. МК кәнд тәсәррүфаты истеһсалатынын бир сыра саһаләринин башлы-башына бурахылмасыны арадан галдырмаг вә кәнд тәсәррүфатынын әсаслы йүксәлишини тәшкил этмэк үчүн тәсирли тәдбирләр көрмүшдүр.

Көрүлән тәдбирләр ичәрисиндә ашағыдакыларын хүсусилә бөйүк әһәмиийәти вардыр:

кәнд тәсәррүфатында ени планлашдырма гайдасы гоюлмасы вә бунун колхозчуларын ярадычылыг тәшәббүсүнү артырмасы;

кәнд тәсәррүфаты мәһсуллары истеһсалыны артырмагда колхозларын вә колхозчуларын мадди чәһәтдән даһа чох марагландырылмасы;

шәһәрләрдән вә сәнае мәркәзләриндән кәндә минләрлә коммунист вә битәрәф ишчи кәндәрмәклә колхозларын рәһбәр кадрларла вә мүтәхәссисләрлә мөһкәмләндирилмәси;

кәнд тәсәррүфатынын техника илә даһа артыг тәһиз эдилмәси, МТС-ләрдә даими механизатор кадрлары ярадылмасы, МТС-ләрин рәһбәр вә мүһәндис-техник кадрлары илә мөһкәмләндирилмәси;

кәнд тәсәррүфатынын инкишаф этдирилмәсинә дәвләт тәхсисатынын артырылмасы.

Мәркәзи Комитә, кәнд тәсәррүфатыны йүксәлтмәк програмыны һазырларкән дүзкүн олага гәрәра алмышдыр ки, биринчи нөвбәдә вар гүвәни бүтүн кәнд тәсәррүфаты истеһсалатынын әсасы олан тахыл тәсәррүфатынын вә хүсусән кәнд тәсәррүфатынын һейвандарлыг кими мүһүм саһәсинин йүксәлдилмәсинә сәрф этмәк лазымдыр. Хам торпатлардан истифада этмәк вә гарғыдалы әкинләрини хейли артырмаг һаггында Мәркәзи Комитәнин гәбул этдийн гәрарларын чох бөйүк әһәмиийәти вардыр.

Гурултай Мәркәзи Комитәйә тапшырыр ки, кәнд тәсәррүфатыны йүксәлтмәк ишини зәңфләмәк билмәйән сәйлә давам этдирәрәк, әһали үчүн әрзаг вә йүнкүл сәнае үчүн хаммал боллуғу яратмаг уғрунда мүбаризә апармагдан өтрү партияны вә бүтүн совет халгыны сәфәрбәрлийә алсын.

Кәнд тәсәррүфатынын даһа артыг дәрәчәдә механикләшдирилмәсини тәмин этмәк, ән гыса мүддәтдә айры-айры ишләрин механикләшдирилмәсиндән бүтүн кәнд тәсәррүфаты истеһсалынын комплексли сурәтдә механикләшдирилмәсинә кечмәк, совет вә харичи әлм вә техникасынын наилыйәтләрини, габагчыл колхоз, МТС вә совхозларын тәчрүбәсини тәблиғ вә истеһсалатда тәтбиг этмәк ишини көкүндән яхшылашдырмаг вә буна әсасән кәнд тәсәррүфаты мәһсулларынын һәр ваһидинин истеһсалына сәрф эдилән әмәйн вә мадди вәсаити олдуғча азалтмаға, бүтүн биткиләрин вә һейвандарлығын мәһсулдарлығыны йүксәлтмәйә наил олмаг лазымдыр.

Гурултай белә һесаб эдир ки, бир чох колхозларын иттисади имканлары хейли артмыш олдуғу индики заманда истеһсалын һәртәрәfli кенишләндирилмәси илә янашы олага—бу һәмишә өн сырада дурмалыдыр,—колхозларда яшайыш әвләри, клублар, ушаг тәрбийә очаглары вә башга мәдәни-мәишәт мүәссисәләри тикилмәсинә чидди фикир вермәк лазымдыр.

Кәнд тәсәррүфатына рәһбәрлийин сәвийәсинин йүксәлдилмәси кәнд тәсәррүфаты истеһсалатынын даһа сурәтли инкишафы үчүн һәлләдичи

шөртдир. Бу ишдә шаблона, дәфтәрханачы-бүрократик үсуллара, сима-сызлыга вә мәс'улийәтсизлийә сон гоймаг лазымдыр. Партия, совет вә кәнд тәсәррүфаты органлары һәр района, колхоза, совхоза, МТС-ә конкрет рәһбәрлийн тә'мин этмәли, күтәләрин тәшәббүсүнү һәр паситә илә мүдафиә этмәли, кәнд тәсәррүфаты истәһсалынын кенишләндирилмәсиндә кәнд тәсәррүфаты ишчиләринин, о чүмләдән дә рәһбәр кадрларын мадди марагыны артырмадырлар.

Гурултай партия, һәмкарлар иттифаглары, тәсәррүфат вә комсомол тәшкилатларыны үмумхалг сосялизм ярышыны даһа да кенишләндирмәйә, бу ярыша рәһбәрлийн яхшылашдырмаға, фәһлә вә колхозчуларын ярадычылыг тәшәббүсүнү даһа йүксәйә галдыраға, буну Партия вә һөкүмәт тәрәфиндән гаршыя гоюлмуш вәзифәләрин һәята кечирилмәсинә йөнәлтмәйә чагырыр.

Сәнае вә кәнд тәсәррүфаты истәһсалынын артмасы совет халгынын мадди вәзнийәтини дурмадан яхшылашдырмаг вә мәдәни сәвийәсини йүксәлтмәк үчүн реал имканлар яратмышдыр. Бешинчи бешиллик әрзиндә ССРИ-нин милли кәлири 68 фаиз артмыш, фәһлә вә гуллуғчуларын реал әмәк һаггы 39 фаиз, колхозчуларын реал кәлири исә бир дәфә ярым чоһалмышдыр. Гурултай фәһлә вә гуллуғчуларын реал әмәк һаггыны вә колхозчуларын кәлирини даһа да артырмаг, ишчиләрин аз әмәк һаггы алан группарынын әмәк һаггыны артырмаг, һабелә әмәк һаггынын верилмәсиндә лазыми гайда яратмаг, ишчиләрин өз әмәйинин нәтижәләриндә олан шәхси мадди марагыны гүввәтләндирмәк үчүн Сов.ИКП Мәркәзи Комитәсинин вә ССРИ Назирләр Советинин ишләйиб һазырладырлар тәдбирләри тамамилә бәйәнир.

Алтынчы бешилликдә бүтүн фәһлә вә гуллуғчуларын 7 саатлыг иш күнүнә, көмүр вә мәдән-филиз сәнаеиндә ералты ишләрдә чалышан әсас пешә фәһләләринин вә һәмчинин ениетмәләрин 6 саатлыг иш күнүнә кечмәси һаггында Сов.ИКП Мәркәзи Комитәсинин гәрары чоһ бөйүк сияси әһәмийәтә вә халг тәсәррүфаты әһәмийәтинә маликдир. Бу гәрар, истәһсал шәрантинә көрә мөгсәдә уйғун олан ерләрдә бешкүнлүк иш һәфтәсинә (иш күнү 8 саат олмагла ики истираһәт күнү верилмәси шәртилә) кечмәйи дә нәзәрдә тутур. Яхын заманларда шәнбә күнләри вә байрам-габағы күнләр иш күнү 2 саат азалдылачагдыр. Гысалдылмыш иш күнүнә кечиләркән фәһлә вә гуллуғчуларын әмәк һаггы азалдылмайчагдыр. Гурултай ССРИ зәһмәткешләринин мәнәфежнә тамамилә уйғун олан бу тәдбирләри еқдилликлә бәйәнир вә мөһкәм әмин олдугуну билдирир ки, бүтүн совет халгы һәмин тәдбирләри гызғын рәғбәтлә вә ССРИ халг тәсәррүфатынын инкишафына даир алтынчы бешиллик планын еркин етирилмәси уғрунда мүбаризәдә ени әмәк йүксәлишин илә гаршылаячагдыр.

Мәркәзи Комитә ашағы дәрәчәли пенсияларын мәбләғини хейли артырмаг, әсассыз йүксәк пенсияларын мәбләғини исә азалтмагла пенсия тә'минатыны гайдая салмағы; гочаларын тә'минатыны вә сәһнәтинә зәрәр дәймәмәк шәртилә ичтиман файдалы әмәклә мәшғул ола биләчәк әлиләрин ишә дүзәлдилмәсини яхшылашдырмағы нәзәрдә тутмушдур ки, бунун да бөйүк әһәмийәти вардыр.

Алтынчы бешилликдә мәнзил тикинтисинин һәчми бешинчи бешиллиә нисбәтән тәғрибән ики дәфә артачагдыр. Бунунла әлагәдар олараг Совет дөвләтинин мәнзил иншааты үчүн айырдығы вәсаитин дүзкүн хәрчләnmәси биринчи дәрәчәли әһәмийәти олан бир вәзифәдир. Гурултай бу ишдә гайда яратмаг, кустарчылыгы вә архитектурада һәр чүр лүзүмсуз шейләри арадан галдырмаг, тикинтидә сәнае үсулларыны тәтбиғ этмәк үчүн Сов.ИКП МК вә ССРИ Назирләр Совети тәрәфиндән һәята кечирилимиш тәдбирләри бәйәнир, бүтүн партия вә тәсәррүфат тәшкилатларына бир вәзифә олараг тапшырыр ки, мәнзил иншаатына даир дөвләт план-

ларынын сөзсүз еринэ етирилмэсини тэ'мин этсинлэр, фəһлэ вэ гуллу-чуларын фəрди гайдада өз шəхси вəсанти һесабына эв тикдирмэсинэ һəр-васитə илэ кəмək этсинлэр.

Гурултай əһалинин кундəлик мəншəт эһтиячларына диггəтин гəтий-йэтлэ артырылмасыны, ичтимаи иашэ шəбəkəсинин даһа да кенишлəнди-рилмэсини, иашəнин учузлашдырылмасыны вэ кейфиййэтчэ яхшылашды-рылмасыны зəрури һесаб эдир. Мəншəт хидмəти мүүссисэлəри—чама-шырханалар, тикиш ател'елəри, тə'мир э'малатханалары вэ саир мүүсси-сэлэр шəбəkəси дə кенишлəндирилмəли, эв тэсəррүфатында эмəйи йүн-күллəшдирən машинлар вэ лəвəзимат истехсалы хейли артырылмалы-дыр.

Мəдəни гуручулуғун бүтүн саһэлəриндэ чидди мүүвəффəгиййэтлэр га-занылмышдыр. Һəр ердэ үмүми еддигиллик тəһсил, ири шəһəрлəрдэ исə-онигиллик тəһсил һəятə кечирилмишдир. Үмүми онигиллик тəһсиги тəдричлэ һəятə кечирмək үчүн шəраит ярадылыр. Өлкəнин али мəkтəблəриндэ мүү-тəхəссислэр һазырланмасы эһмиййэтли дэрəчэдэ кенишлəндирилмиш-дир. Халг тэсəррүфаты үчүн вэ Вəтəнимизин тəһлүкəсизлийини мөһкəм-лəндирмək үчүн сəмэрəли ишлэйэн совет алимлəри Партиянын вэ Совет Һөкүмəтинин даими вэ фəал ярдымы илэ элмин бир сыра саһэлəриндэ, о чүмлэдən нүвə физикасында, риязийятда, механикада, техника элмлə-ринин бə'зи саһэлəриндэ кəркəмли нəтичэлэр əлдэ этмишлэр.

Бунунла бирликдэ гурултай мəдəни гуручулуг саһəсиндэ чидди нөг-санлар олдуғуну гейд эдир. Мəkтəблəрин ишиндэ эн бөйүк нөгсан, тəһсил-лин һəятдан мүййэн дэрəчэдэ айры дүшмэсиндэн, мəkтəби гуртаранла-рын эмəли фəалиййэт үчүн кифайэт дэрəчэдэ һазырлыгылы олмамасын-дан ибарəтдир. Мəkтəблəрин политехниклəшдирилмэсини тизликлэ һəятə кечирмək үчүн мəkтəблəрдэ сənəе вэ кəнд тэсəррүфаты истехсалы мəsə-лэлəринэ даир биликлəрин əсасыны верən ени фəнлэр кечмəклэ бəрəбэр, мүүссисə, колхоз вэ совхозларда, тəчрүбə саһэлəриндэ вэ мəkтəб э'малат-ханаларында шакирдлəри эмəйэ эмəли сурəтдэ алышдырмаг да лəзым-дыр. Мəkтəб-интернатлар яратмаға башламаг мөгсэдэ уйғундур ки, бу-нлары да ушагларын сəһһəти үчүн элверижиги олан ерлəрдэ ерлəшдир-мək лəзымдыр. Ушаглар үчүн мəkтəбөгөдөр тəрбийə очаглары шəбəkə-сини эһмиййэтли дэрəчэдэ кенишлəндирмək, бу ишэ ялынз халг маари-фи органларыны вэ дөвлəт мүүссисэлəрини дейил, колхозлары да чəлб-этмək лəзымдыр.

Али тəһсил саһəсиндэ башлыча вəзифэлэр тəһсилин истехсалатла-сых əлагəси əсасында мүүтəхəссислэр һазырланмасынын кейфиййəтини һəр вəситə илэ яхшылашдырмагдан, өлкэдэ али мəkтəблəри дүзкүн ер-лəшдирмəкдən, онлары истехсалатə яхынлашдырмагдан, тəһсил ишини техниканын мүүсир сəвиййəсинэ уйғун сурəтдэ гурмагдан ибарəтдир. Кəнч мүнəндис вэ ағраномлар мəkтəби гуртараркən истехсалатын кон-крет итгисадиийят вэ тəшкили саһəсиндэ кифайэт гəдэр билгий мəлик олмалыдырлар.

Гурултай белэ һесаб эдир ки, өлкəнин элми идарəлəринин истехса-латла, халг тэсəррүфатынын конкрет тəлəблəринлэ əлагəсини һəр вəситə илэ мөһкəмлəндирмək, онларын ярадычылыг сəйлəрини башлыча олараг эн мүнүм элми-техники проблемлəрин һəллийн чəлб этмək, коммунизм гуручулуғуна даир эмəли вəзифэлəрин еринэ етирилмэсиндэ элмин ролу-ну дөнмэдən артырмаг лəзымдыр.

Гурултай белэ һесаб эдир ки, Коммунист партиясынын һесабат дөв-рүндəки ишинин эн мүнүм екунларындан бири совет ичтимаи вэ дөвлəт гурулушунун даһа да мөһкəмлəнмэсиндən, фəһлэ синифи илэ колхозчу кəндиллэр иттифагынын, бүтүн ССРИ халглары арасында достлуғун вэ гардашчасына эмəkдашығын даһа да гүввəтлəнмэсиндən ибарəтдир.

Гурултай, тэсэрүфат гуручулугунда вэ мэдэни гуручулутда республика органларынын һүгүгларыны кенишлэндирмэк үчүн Сов.ИКП Мэр-кэзи Комитэсинин көрдүйү тэдбирлэри тамамилэ бэйәнир. Үмүми рәһ-бәрлийи, план тапшырыгларынын мүэййән эдилмәсини вэ бунларын ери-нэ етирилмәси үзәриндә нәзарәт гоюлмасыны, аваданлыг тәһизатыны, капитал гоюлушу үчүн малиййә вәсәити бурахылмасыны иттифак назир-ликләринин ихтиярында сахламагла бәрабәр мүәссисәләрә күндәлик рәһ-бәрликдә республика назирликләринин һүгүгларыны даһа да кенишлән-дирмэк лазымдыр. Бу, ерләрдә ярадычылыг тәшәббүсүнүн даһа артыг инкишаф этмәсинә, мүттәфиг республикаларын даһа да мөһкәмләnmәси-нә, өлкәмизин халглары арасында достлуғун гүввәтләнмәсинә көмөк эдә-чәкдир.

Партия өз милли сясәтиндә Ленинин белә бир мүддәасыны әсас көтүрмүш вә әсас көтүрүр ки, сосялизм милли фәргләри вә хусусийәт-ләри нәинки арадан галдырмыр, әксинә, бүтүн милләт вә халгларын ит-тисадийәт вә мэдәнийәтнинин һәртәрәfli инкишафыны вә тәрәггисни тә'мин эдир. Партия кәләчәкдә дә бу хусусийәтләри өзүнүн бүтүн әмә-ли ишиндә ән дигтәтли бир сурәтдә нәзәрә алмалыдыр.

Коммунизм гуручулугунун бөйүк вәзифәләри зәһмәткешләрин яра-дычы фәаллыгынын вә тәшәббүсүнүн даһа да артырылмасыны, дөвләти идарә этмәкдә вә дөвләтин бүтүн тәшкилат-тәсәррүфат фәалийәтиндә күтләләрин даһа кениш иштирак этмәсини тәләб эдир. Бунун үчүн совет демократизмини һәр вәсигә илә инкишаф этдирмэк, мәркәздә вә ерләрдә бүтүн совет органларынын ишини тә'кидлә яхшылашдырмаг, онларын күтләләрлә әләгәсини мөһкәмләндирмэк лазымдыр. Гурултай, инзибат-идарә аппаратыны ихтисар этмәк вә учузлашдырмаг, онун бүтүн һиссә-ләринин фәалийәтини яхшылашдырмаг сәһәсиндә Сов.ИКП МК-нын сон илләрдә көрдүйү иши бөйәнәрәк белә һесаб эдир ки, бу иши давам этдирмәк, бюрократизмә гаршы, әһалинин әһтиячларына дигтәтсиз яна-шылмасы фактларына гаршы кәләчәкдә дә барышмаз мүбаризә апармаг лазымдыр.

Гурултай, совет ганунчулугуну мөһкәмләндирмәк вә вәтәндашларын Совет Конституциясы илә тә'мин олуна һүгүгларыны чидди сурәтдә һә-та кечирмәк үчүн Сов.ИКП МК-нын көрдүйү тэдбирлэри тамамилә бөйә-нир, бүтүн партия вә совет органларына бир вәзифә олараг тапшырыр ки, ганунчулугун кешийиндә сайыг дурсунлар, һәр чүр ганунсузлуг вә өз-башыналыг этмәк, сосялист гайда-ганунларыны позмаг һалларынын кө-күнү гәтийәтлә вә тамамилә кәссинләр.

Коммунист партиясы вә Совет дөвләти бундан сонра да коммунист-ләри вә бүтүн зәһмәткешләри йүксәк сясәи сайыглыг руһунда тәрбийә этмәли, совет адамларынын динч әмәйини вә сосялизм Вәтәнинин тәһлү-кәсизлийини мөһкәм горуян рәшадәтли Силаһы Гүввәләримизи йорул-мадан мөһкәмләндирмәлидирләр.

III.

XIX гурултай илә XX гурултай арасындакы дөврдә партиямыз ени бөйүк мүвәфғәгийәтләрә онун сайәсиндә найл олмушдур ки, өзүнүн бү-түн дахили вә харичи сясәтиндә вә әмәли фәалийәтиндә һәр шейә галиб кәлән марксизм-ленинизм нәзәрийәсини рәһбәр-тутур, өлкәмиздә ком-мунизм гурмаг вә бейнәлхалг сосялизм чәһәсини мөһкәмләндирмәк хәт-тини гәти бир сурәтдә вә ардычылыгла һәята кечирир, пролетар бейнәл-миләлчилиги вә халглар достлуғу байрағыны йүксәк тутур.

XIX гурултайдан сонра кечән дөвр Сов.ИКП-нин гүдрәт вә нүфузу-нун даһа да артмасы, партиянын ленинчи бирлийятин мөһкәмләnmәси, совет чәмийәтиндә онун рәһбәр ролунун йүксәлмәси дөврү олмушдур. Партия идея-сясәи вә тәшкилат чәһәтдән даһа да мөһкәмләnmишдир,

партия күтлэлэринин марксизм-ленинизм хазырлыгы артмышдыр. Партия вэ дөвлэт рэһбэрийинин хэллэдичи гүввэси олан партия кадрлары хейли чохалмышдыр.

Сов.ИКП XX гурултайы гейд эдир ки, партиянын XIX гурултайындан сонра партиянын вэ өлкөний гаршысына мүрөккөб вэ мөс'ул вэзифэлэр чыхдыгы бир заманда Мэркэзи Комитэ лазыми йүксэк сэвиййэдэ олмуш, партия, дөвлэт вэ тэсэррүфат гуручулугунун вахты чатмыш мөсөлэлэрини дүзкүн хэлл этмиш, өлкөни Ленин йолу илэ инамла вэ гөтиййөтлө апармышдыр.

Гурултай мэмнуниййөтлө гейд эдир ки, Мэркэзи Комитэ өзүнүн бүтүн фэалиййөтиндэ дөмөдөн партиянын вэ халгын мөнафег кешийиндэ дурмушдур. Гурултай, партиянын вэ халгын тэһлүкэли дүшмөни олан Бериянын вэ онун гулдур дөстөсинин чинайэткар гөсдчилик фэалиййөтинэ сон гоймаг үчүн Сов.ИКП МК-нын көрмүш олдугу гөти тэдбирлэри тамамилэ бөйөнир. Бунунла да империалист кэшфийят органларынын планларына чидди эрбэ эндирилмиш, партиянын дөйүш габиллиййөти даһа да мөһкөмлэндирилмишдир.

Гурултай Ленинни мүэййән этдийн партия хэяты нормаларыны бөрпа этмэк, партия дахили демократиясыны инкишаф этдирмэк, марксизм-ленинизм сиясэти еридилмэси эсасында коллектив рэһбэрлик принцип-лэрини хэята кечирмэк, партия ишинин стил вэ методларыны тэкмиллэшдирмэк саһасында Мэркэзи Комитэ тэрэфиндэн көрүлмүш бөйүк ишлэри бүтүнлүклэ бөйөнир. Партия хэятынын демократик эсасларына эмэл эдилмэси уғрунда, инзибатчылыга вэ дөфтерханачы-бүрократ рэһбэрлик методларына гаршы, тэнгид вэ өзүнүтэнгидин кенишлэндирилмэси уғрунда мүбаризэ партия күтлэлэринин фэаллыгынын гүввөтлөнмөсини, партиянын иши үчүн коммунистлэрин мөс'улиййөтинин артмасына тэ'мин этмиш, зөһмөткешлэр арасында ени сияси йүксэлишэ вэ эмэк йүксэлишинэ сәбәб олмушдур.

Тарихдэ шэхсиййөтин ролу хаггындакы марксизм-ленинизм анлайышынын кениш изаһ эдилмэси коммунистлэрин вэ бүтүн зөһмөткешлэрин фэаллыгыны йүксэлтмэк үчүн бөйүк эһөмиййөтэ малик олмушдур. Гурултай белэ һесаб эдир ки, Мэркэзи Комитэ шэхсиййөтэ пәрэстишин әлейһинэ чыхмагла тамамилэ дүзкүн һәрэкэт этмишдир, зира шэхсиййөтэ пәрэстишин ййылмасы партиянын вэ халг күтлэлэринин ролуну азалдырды, партияда коллектив рэһбэрлийин ролуну ашағы салырды вэ чох вахт ишдэ чидди нөгсанлара кәтириб чыхарырды; гурултай Мэркэзи Комитэһэ тапшырыр ки, шэхсиййөтэ пәрэстишин галыгларына гаршы мүбаризэни зөифлөтмөсин вэ өзүнүн бүтүн фэалиййөтиндэ буну эсас көтүрсүн ки, ени хэятын эсл ярадычылары Коммунист партиясынын рэһбэрлик этдийн халг күтлэлэридир.

Ленинин мүэййән этдийн партия хэяты нормаларыны бөрпа этмэк, партия дахили демократиясыны инкишаф этдирмэк, коллектив рэһбэрлик принципинэ эмэл этмэк вэ шэхсиййөтэ пәрэстиш әлейһинэ мүбаризэ апармаг нәтичәсиндэ Мэркэзи Комитэ сәнаеин вэ кәнд тэсэррүфатынын инкишафына рэһбэрлийин яхшылашмасыны тэ'мин этмишдир, сосялист ганунчулугунун позулмасына йол верилдийини ашкара чыхармыш вэ бу вэзиййөти дүзәлтмэк үчүн лазыми тэдбирлэр көрмүшдүр, архайынчылыг вэ хатирчәмлик әһвал-руһиййөсинэ гаршы мүбаризэ апармага чағырмышдыр, бүтүн партияны, бүтүн партиялы вэ битэрәф ишчилэримизи совет чәмиййөтинин инкишаф сүр'әтини артырмага, совет халгынын мадди вэзиййөтини даһа да яхшылашдырмага сәфәрбәр этмишдир.

Бундан сонра да мүвәффәгиййөтлө ирәлиләйэ билмэк үчүн кәләчәкдэ дэ партия сыраларынын дөйүш габиллийитин йүксэк сэвиййэдэ сах-

ламаг, бүтүн партия ишимизи йорулмадан яхшылашдырмаг вэ тэкмил-лэшдирмэк лазымдыр. Гурултай Мэркэзи Комитэйэ тапшырыр ки, партиянын бүтүн тәшкилат ишини вэ һәр шейдән әввәл онун тәсәррүфат гуручулуғу саһәсиндәки тәшкилатчылыг ишини даһа да яхшылашдырмаг үчүн тәдбирләр көрсүн. Партия тәшкилатлары тәсәррүфат гуручулуғуна конкрет рәһбәрлик әдилмәси мәсәләләринә тәрәф гәти дөнүш әтмәли, сәнае мүәссисәләринин, колхозларын, МТС вэ совхозларын ишинә дәрин биләклә рәһбәрлик әдә билмәк үчүн онларын техникасынын вэ итиса-дийятынын өйрәнилмәсини күчләндирмәлидирләр.

Тәшкилат ишинин сәвиййәси хейли дәрәчәдә, ичранын йохланылма-сы, кадрларын сечилмәси вэ тәрбийә әдилмәси ишинин гоюлушундан, тәсәррүфат гуручулуғунун вэ мәдәни гуручулуғун мухтәлиф саһәләриндә коммунистларын ерләшдирилмәсиндән асылыдыр. Гурултай кәч кадрла-рын ирәли чәкилмәсинә, гадыналарын ирәли чәкилмәсинә, истәһсалатда ишләйән коммунистларын сайынын чоһалдылмасына диггәти артырмағы зәрури һесаб әдир.

Гурултай партиянын бой артымыны низама салмаг ишинә бә'зи пар-тия тәшкилатлары тәрәфиндән диггәтин зәифләдилмиш олмасыны янлыш һәрәкәт һесаб әдир. Гурултай партия сыраларынын сайча дейил, кейфий-йәтлә артмасынын башлыча чәһәт олдуғуну әсас көтүрүб партия тәшки-латларына бир вәзифә олараг тапшырыр ки, һәр шейдән әввәл, фәһлә вэ колхозчулар ичәрисиндән габагчыл адамларын фәрди сурәтдә сечилиб партияға гәбул әдилмәсинә гайғаны артырсынлар.

Гурултай Мэркэзи Комитэйә тапшырыр ки, партия вэ совет орган-ларынын тәшкилат гурулушунун вэ фәалийәт формаларынын дәйишил-миш шәраитә уйғун сурәтдә тәкмилләшдирилмәси ишини давам әтдирсин.

Район тәшкилатларынын даһа да мөһкәмләндирилмәсинә хүсуси диг-гәт верилмәлидир. Гурултай партиянын бу саһәдә көрмүш олдуғу бөйүк иши гейд әдир, кәнд район партия комитәләринин гурулушунда әмәлә кәтирилән дәйишикликли, райком катибләри башда олмагла МТС зона-лары үзрә тә'лиматчы группалары ярадылмасыны дүзкүн һесаб әдир.

Бунунла белә, бир чох район тәшкилатларынын иш сәвиййәси һәлә партиянын вердийи тәләбләрә уйғун дейилдир. Бу онунла изаһ әдиляр ки, бир сыра районларда район партия комитәләринин МТС зоналары үзрә катибләри вэ тә'лиматчылары вәзифәсинә лазыми иш кейфийәтләри вэ сияси кейфийәтләри олмаян зәиф ишчиләр тәсдиг әдилмишләр.

Инди, кәнд тәсәррүфатыны йүксәлтмәк саһәсиндә өлкәнин гаршы-сында олдуғча бөйүк вәзифәләр дурдуғу бир заманда район тәшкилатла-рынын тәчрүбәли вэ бачарығлы кадрларла мөһкәмләндирилмәси хүсуси әһәмийәт кәсб әтмишдир. Район ишчиләри һазырда билаваситә кәнд илк партия тәшкилатларында, МТС, колхоз вэ совхозларда ишлә-йир, Партия вэ һөкүмәт Директивләринин еринә етирилмәси үчүн кәнд тәсәррүфаты зәһмәткешләрини тәшкил әдирләр. Бу о демәкдир ки, инди кәнд тәсәррүфатынын әсаслы сурәтдә йүксәлдилмәси кими үмумхаг ишинин мүвәффәгийәти хейли дәрәчәдә район тәшкилатларынын иш сәвиййәсиндән асылыдыр. Буна көрә дә район партия комитәләриндә рәһ-бәр ишдә, хүсусән МТС зоналары үзрә катиб вэ тә'лиматчы вәзифәсиндә, һабелә район Советләринин ичраййә комитәләриндә рәһбәр ишдә күт-ләләрә тәшкил әтмәйи бачаран фәал, тәшәббүскар адамларын, кәнд тә-сәррүфаты истәһсалатына яхшы бәләд олан адамларын ишләмәси тә'мин әдилмәлидир. Бунун үчүн район тәшкилатларынын мөһкәмләндирилмәси ишини һәм колхоз вэ совхозларда етишмиш ән яхшы ерли ишчиләри ирә-ли чәкмәк һесабына, һәм дә шәһәрләрдән вэ сәнае мәркәзләриндән адам-лары районларда ишләмәйә чәлб әтмәк йолу илә тә'кидлә давам әтдир-

мәк, район партия вә совет органларынын рәһбәрләриндә МТС, колхоз вә совхозларын тәсәррүфат фәалийәтинин нәтичәләри үчүн билаваситә мадди мараг оятмаг лазымдыр.

Эйни заманда шәһәр партия тәшкилатларынын даһа да мөһкәмләндирилмәси саһәсиндә иш көрмәк, сәнае мүүссисәләринин иши үчүн, ху-сусилә элм вә техниканың ени наилийәтләриндән, габагчыл тәчрүбәдән истеһсалатда истифадә эдилмәси үчүн, һабелә эһалинин күндәлик эһти-ячларыны өдәмәли олан бүтүн мүүссисәләрин вә тәшкилатларын иши үчүн шәһәр партия комитәләринин вә шәһәр район партия комитәләри-нин мәс'улиййәтини һәр васитә илә артырмаг лазымдыр.

Бүтүнлүкдә партиянын вә айрылыгда һәр бир партия тәшкилатынын ән кениш зәһмәткеш күтләләри илә әлагәсини даһа да күчләндирмәк пар-тиянын гаршысында дуран вәзифәләри мүүвәффәгийәтләр еринә етирмәк үчүн чох мүнүм шәртдир. Гурултай партия органларынын дигәтини она чәлб эдир ки, зәһмәткеш депутатлары Советләринин вә һәмкарлар итти-фаглары тәшкилатларынын ишини чанландырмаг, беләликлә дә тәсәр-рүфат гуручулуғунда вә мәдәни гуручулугда, эһалинин күндәлик эһтияч вә тәләбләринин өдәнилмәсиндә, зәһмәткешләрин коммунистчәсинә тәр-бийә эдилмәси ишиндә онларын ролуну гәтиййәтләр артырмаг лазымдыр.

Тәсәррүфат гуручулуғунда вә мәдәни гуручулугда фәал иштирак эдән, кәнчләри коммунизм руһунда тәрбийә этмәкдә партияя көмәк кәс-тәрән Ленин комсомолу өлкәнин ичтимаи һәятында мүнүм ер тутур. Ла-кин комсомол тәшкилатларынын фәалийәтиндә, хуsusилә онларын идея-тәрбийә ишиндә чидди нөгсанлар вардыр. Бә'зән комсомол тәшкилатлары кәнчләри әмәли ишә гошмағы бачармыр, чанлы тәшкилатчылыг ишини гәтнамәләрлә, заһири хатирчәмликлә вә һай-күйлә әвәз эдирләр. Бу нөг-санлары арадан галдырмаг үчүн комсомолла партия рәһбәрлийини яхшы-лашдырмаг лазымдыр. Партия тәшкилатлары кәнчләр арасында тәрбийә иш вә мәдәни-күтләви иш апармаг үчүн лазым шәраит ярадылмасына даһа артыг гайғы кәстөрмәли, дөвләт гуручулуғунда, тәсәррүфат гуру-чулуғунда вә мәдәни гуручулугда, өлкәнин бүтүн ичтимаи-сияси һәятында комсомолчуларын вә бүтүн совет кәнчләринини даһа фәал иштиракыны тә'мин этмәлидирләр.

Тәблиғатын коммунизм гуручулуғу тәчрүбәсиндән айры дүшмәсинә сон гоймағы гурултай идеоложи иш саһәсиндә ән мүнүм вәзифәләрдән бири һесаб эдир. Тәблиғат вә тәшвиғатымызы коммунизмдин мадди ис-теһсал базасынын, мадди вә мәдәни нәмәтләр боллуғунун ярадылмасы. вәтәндашларын коммунист шүүрунун артырылмасы вәзифәләри илә да-һа сых әлагәләндирмәк, марксизм-ленинизмдин ярадычы руһуна ябанчы олан эһкамчылыға вә әзбәрчилийә сон гоймаг лазымдыр. Тәблиғатын вә-зифәси марксизм-ленинизм нәзәриййәсини нәинки изаһ этмәкдән, һәм дә онун әмәли сурәтдә һәята кечирилмәсинә көмәк этмәкдән ибарәтдир.

Гурултай гейд эдир ки, ағыр сәнаеин үстүн инкишаф этдирилмәси һагында партиянын баш хәттиндән кери чәкилмәк чәһдләринә гаршы, һабелә өлкәминдә сосялизм гурулмасы мәсәләсиндә вә бә'зи башга нәзә-ри мәсәләләрдә олан долашыглыға гаршы Мәркәзи Комитә вахтында чыхыш этмишдир.

Гурултай Мәркәзи Комитәйә тапшырыр ки, бундан сонра да маркс-изм-ленинизм нәзәриййәсинин сафлығыны көз бәбәйн кими горусун, коммунизм уғрундакы әмәли мүбаризә просесиндә марксизм-ленинизм нәзәриййәсини ени тарихи тәчрүбәнин вә чанлы һәят фактларынын үму-миләшдирилмәси әсасында ярадычылыгга инкишаф этдирсин. Бунунда бирликдә буржуа идеолокиясынын тәзаһүрләринә гаршы зәифләмәк бил-мәйән мүбаризә апарылмалыдыр.

Гурултай зəһмəткешлəрин вə һəр шейдэн əввэл, кəнч нəслин коммунистчəсинə тəрбийə эдилмəсинин чох мүнүм вəзифə олдуғуну гeyд эдир вə партия тəшкилатларына бир вəзифə олараг тапшырыр ки, бу мəгсəдлə бүтүн идея тəрбийəси вəситəлəриндэн—тəблиғатдан, тəшвиғатдан, мəтбуатдан, радиодан, мəдəни-маариф тəшкилатлары вə мүəссисəлəриндэн, элм, əдəбийят вə инчəсəнəтдэн даһа долғун вə даһа фəал истифадə этсинлэр.

Гурултай əмин олдуғуну билдирир ки, бəйүк марксизм-ленинизм нəзəрийəси илə силаһланмыш Совет Иттифагы Коммунист партиясы өз байрағы алтында бүтүн совет халғыны даһа сых бирлəшдирəчək вə ону коммунизмин ени үмүмдүнə-тарихи гələбэлəринə кəтириб чыхарачагдыр.